

WÓJT GMINY
JANOWICE WIELKIE

RAPORT O STANIE GMINY JANOWICE WIELKIE ZA ROK 2018

Materiał opracowany na sesję Rady Gminy Janowice Wielkie

w dniu 30 maja 2019 r.

Podstawowe dane statystyczne:

Liczba mieszkańców Gminy Janowice Wielkie (stałych i tymczasowych) wg danych ewidencji ludności Urzędu Gminy Janowice Wielkie w dniu 31 grudnia 2018 roku wynosiła 4 195 osób (7 osób mniej w porównaniu rok do roku). Kobiet w wieku produkcyjnym (18-59) było 1204, a mężczyzn w wieku produkcyjnym (18-64) 1413. Zmarło 60 osób zameldowanych w Gminie, zameldowano 42 nowourodzone dzieci (wszystkie urodzone poza gminą). W gminie zamieszkiwało 721 dzieci (do 17 rż.) oraz 872 seniorów (w wieku przekraczającym wiek produkcyjny). Najstarszą osobą w Gminie jest obecnie mieszkanka Trzcńska – liczy sobie 97 lat.

Finanse i podatki

Dochody Gminy w 2018 roku wyniosły 19.183.807,90 zł, z czego dochody własne 15.454.927,44 zł, co stanowiło 80,57% dochodów ogółem. Wydatki Gminy w 2018 roku wyniosły 17.896.246,23 zł, z czego wydatki majątkowe 2.420.205,84 zł, co stanowiło 14,09% wydatków ogółem. Na koniec roku wystąpiła nadwyżka budżetowa w kwocie 1.287.561,67 zł., którą powiększoną o przychody (wolne środki z roku 2017) w wysokości 75.965,84 zł (łącznie 1.363.527,51 zł.) przeznaczono na spłatę zobowiązań z tytułu wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek w wysokości ogółem 1.143.000,00 zł. Wolne środki na koniec 2018 roku wyniosły 220.527,51 zł. Zadłużenie gminy z tytułu kredytów i pożyczek na dzień 31.12.2018 roku wynosiło 5.872.490,00 zł. W 2018 roku Gmina wykonała dochody w 97,93% planowanej wielkości. Dochody bieżące zostały wykonane w 99,84%, a dochody majątkowe w 85,56%. Dochody w porównaniu do roku poprzedniego zwiększyły się o 3.375.651,71 zł. Udziały Gminy w podatkach dochodowych od osób fizycznych wyniosły 2.777.584,00 zł i wzrosły o 453.601,00 zł co stanowiło 119,52% wielkości udziałów w 2017 roku.

Gmina z tytułu podatków i opłat osiągnęła w 2018 roku dochody w wysokości 2.610.607,46 zł. Największy udział w tych dochodach stanowił podatek od nieruchomości w kwocie 2.261.023,93 zł co stanowiło 86,61% tych dochodów. W porównaniu do roku 2017 dochody z tytułu podatku od nieruchomości wzrosły o 287.181,53 zł (wzrost o 14,55%).

W 2018 roku Gmina osiągnęła dochody z majątku gminy w wysokości 1.522.169,68 zł. w tym ze sprzedaży mienia w wysokości 214.227,12 zł. Z tytułu dotacji celowych i środków z budżetu Unii Europejskiej Gmina osiągnęła dochody w wysokości 6.520.995,77 zł, w tym dotacja z Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji na usuwanie skutków klęsk żywiołowych na odbudowę zniszczonej drogi w Janowicach Wielkich ul. Partyzantów w wysokości 1.983.007,93 zł.

Gmina w 2018 roku dokonała wydatków majątkowych w wysokości 2.420.205,84 zł.

Ponadto gmina poniosła wydatki na modernizację remizy OSP, modernizację oświetlenia ulic, modernizację sieci wodno-kanalizacyjnej oraz udzieliła dotacji dla Policji i Straży Pożarnej na zakup pojazdów.

Gmina posiadała na koniec roku zadłużenie w wysokości 5.872.490,00 zł. W 2018 roku zostało spłacone zadłużenie w wysokości 1.143.000,00 zł. Spłata zadłużenia przebiega zgodnie z umowami i harmonogramami wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek. W 2018 roku nie były zaciągane żadne długoterminowe kredyty i pożyczki. Gmina zakończy spłatę zadłużenia w roku 2025.

Inwestycje i remonty w obszarze infrastruktury publicznej

Najważniejszymi wydatkami były:

- odbudowa ul. Partyzantów w Janowicach Wielkich – 2.005.714,11 zł
- budowa skwerku wraz i infrastrukturą w Janowicach Wielkich – 160.233,45 zł
- wymiana i modernizacja instalacji ppoż. w Szkole Podstawowej – 54.429,96 zł
- termomodernizacja obiektu sportowego przy ul. Sportowej – 45.003,85 zł
- wykonanie projektu nowego przedszkola w Janowicach Wielkich – 37.995,00 zł.

Gospodarka mieszkaniowa i wspólnoty mieszkaniowe z udziałem Gminy

Na początku 2018 r. zasób mieszkaniowy gminy obejmował 55 mieszkań w Janowicach Wielkich o powierzchni łącznej 2372,93 m² i przeciętnej liczbie 3 izb, 19 mieszkań w Trzciesku o powierzchni łącznej 910,98 m² i przeciętnej liczbie 3 izb, 10 mieszkań w Komarnie o powierzchni łącznej 455,53 m² i przeciętnej liczbie 3 izb, 6 mieszkań w Miedziance o powierzchni łącznej 234,20 m² i przeciętnej liczbie izb 3 oraz 1 mieszkanie w Mniszkowie o powierzchni 41,7 m² i o liczbie 3 izb. Łącznie w zasobie gminy znajdowało się, na dzień 1 stycznia 2018 r., 91 mieszkań, a na dzień 31 grudnia 2018 r. – 87 mieszkań. Zmniejszenie się liczby tych mieszkań wiąże się z tym, że dokonano sprzedaży 4 lokali. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wynosiła 44,12 m². Na dzień 1 stycznia 2018 r. gmina uczestniczyła w 35 wspólnotach mieszkaniowych, natomiast na dzień 31 grudnia 2018 r. – w 32 wspólnotach mieszkaniowych. W 2018 r. nie oddano do użytkowania żadnych mieszkań znajdujących się w zasobie gminy. W 2018 r. dokonano sprzedaży 4 mieszkań, znajdujących się wówczas w zasobie gminy na łączną kwotę 80.694,24 zł. Powodem sprzedaży wskazanych mieszkań było wystawienie do sprzedaży w drodze przetargu 3 lokali, których stan techniczny nie pozwalał na przeznaczenie ich do oddania w najem oraz zbycie 1 lokalu w drodze rokowań na rzecz głównego najemcy. W 2018 r. wszczęto 2 postępowania eksmisyjne, dotyczące opuszczenia lokali mieszkalnych, będących w zasobach gminy. W tymże roku nie zakończyło się żadne z takich postępowań. W 2018 r. wypłacono dodatki mieszkaniowe na łączną kwotę 56.848,35 zł, których beneficjentami było 326 osób. Kwota najniższego dodatku wynosiła 15,62 zł, zaś kwota najwyższego dodatku – 505,44 zł. Na początku 2018 r. na mieszkanie z zasobu gminy oczekiwało 30 osób, i pod koniec 2018 r. było to 41 osób. Średni czas oczekiwania na otrzymanie mieszkania wynosił w 2018 r. 10 lat. Względem lat poprzednich, czas oczekiwania wzrósł, gdyż gmina nie posiada w zasobach wolnych lokali mieszkalnych spełniających określone prawem warunki techniczne na cele mieszkaniowe.

Gospodarka komunalna

Drogi: liczba km dróg gminnych publicznych 26,575 km. Ponadto gmina utrzymuje (odsnieżanie, usuwanie zieleni niskiej) drogi powiatowe na podstawie odrębnych porozumień. Przeprowadzane były remonty cząstkowe nawierzchni asfaltowej dróg gminnych 17,75 tony masy. Ilość lamp oświetlenia ulicznego w Gminie wynosi ogółem 377 szt. -wymieniono oprawy na ul. Chłopskiej i Nadbrzeżnej w Janowicach Wlk. (Tauron), rozbudowano sieci na drogach gminnych w Miedziance (3 lampy) i Komarnie (3 lampy). Gminne sieci transmitowały 195 tys. m sześć. wody i odprowadzały 45,2 tys. m sześć ścieków. Liczba przyłączy wyniosła: 577 przyłączy wodnych i 393 przyłącza kanalizacyjne. Długość wodociągu wynosiła 48,7 km, a kanalizacji 39,9 km. W ciągu roku było 12 awarii wodociągu i 3 awarie kanalizacji.

Gospodarka odpadami

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. odpady komunalne od właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Janowice Wielkie odbierane były przez Simeko sp. z o.o. -przedsiębiorcę wyłonionego w drodze przetargu na odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości na których zamieszkują mieszkańcy oraz z nieruchomości na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne. Za zagospodarowanie odpadów komunalnych powstałych na terenie gminy Janowice Wielkie odpowiedzialna była firma Karkonoskie Centrum Gospodarki Odpadami Sp. z o. o. Na terenie Gminy Janowice Wielkie działa Punkt Selektywnego Odbierania Odpadów Komunalnych. Znajduje się on w Janowicach Wielkich przy ul. Sportowej (na terenie oczyszczalni ścieków). Potrzeby inwestycyjne w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi to przede wszystkim konieczność zakupu koszy ulicznych wraz z pokrywami oraz podniesienia estetyki miejsc wystawienia koszy. Na terenie Gminy Janowice Wielkie nie ma instalacji przetwarzania odpadów komunalnych. Zgodnie z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego, Regionalną Instalacją Przetwarzania Odpadów Komunalnych dla gminy Janowice Wielkie jest Karkonoskie Centrum Gospodarki Odpadami posiadające Instalację Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Ściegnach - Kostrzycy, to do niego trafiały wszelkie zmieszane odpady komunalne, odpady zielone oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania. W deklaracjach o wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi złożonych w Urzędzie Gminy ujętych zostało 3.281 osób. Różnica w podanej liczbie mieszkańców wynosząca około 22% wynika m.in. z przebywania części osób poza miejscem stałego zameldowania. Na bieżąco prowadzone są działania mające na celu weryfikację danych zawartych w deklaracjach i sprawdzanie ich ze stanem faktycznym. Wobec osób, które nie złożyły deklaracji wszczynane są wymagane prawem postępowania administracyjne. W stosunku do właścicieli nieruchomości, którzy spóźniają się z wnoszeniem opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wysyłane są upomnienia. W 2018 r. z Gminy zebrano 1289 ton (Mg) odpadów komunalnych, w tym 1007 ton (Mg) niesegregowanych (po selekcji zostaje 240 ton pozostałości). PSZOK przyjął 164 tony odpadów w różnych frakcjach. W 2018 roku nie przekazano do składowania żadnych zmieszanych odpadów komunalnych, ani odpadów zielonych. W ramach recyklingu odzyskano 134 tony odpadów (głównie szkło). Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami, innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych wyniósł 13 %.

System gospodarki odpadami obejmował dochody w kwocie 780915,77 zł i wydatki w kwocie 984514,87 zł (w tym 55,4% to usługa Simeko Sp. z o.o.), co oznacza, że w roku 2018 po raz kolejny nie bilansował się (zostało to również podniesione w ramach kontroli Regionalnej Izby Obrachunkowej zakończonej w 2019 r.). Istniejąca luka wynika w dużej części z nie egzekwowalności opłat, mimo prowadzonej egzekucji.

Ewidencja działalności gospodarczej i sprzedaż alkoholu

W ewidencji działalności gospodarczej w Gminie zarejestrowanych było 449 przedsiębiorców, z tego największą liczbę stanowią osoby prowadzące działalność budowlaną (39%).

Na koniec 2018 r. w Gminie funkcjonowało 10 sklepów i 6 punktów gastronomicznych sprzedających wyroby zawierające alkohol. W 2018 r. podjęta została uchwała Rady Gminy nr XL/195/2018 w sprawie ustalenia na terenie Gminy Janowice Wielkie maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, która przewiduje górny limit dla miejsc tego rodzaju sprzedaży (niewykorzystany praktycznie). Wartość sprzedaży alkoholu w 2018 r. wyniosła 2 685 671,11 zł w sklepach i w gastronomii 592 609,62 zł, tj. ogółem 3 278 280,73 zł.

Nieruchomości i ochrona środowiska

W 2018 r. uchwalono plan miejscowy dla obrębu Mniszków i fragmentu obrębu Radomierz. Wydano decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego w następujących przedsięwzięciach: Budowa słupowej stacji transformatorowej wraz z powiązaniem SN i nN - obręb Trzcisko, Przebudowa sieci elektroenergetycznej SN 20 kV wraz z powiązaniem SN -

obręb Janowice Wielkie, Budowa słupowej stacji transformatorowej wraz z powiązaniem SN i nN - obręb Janowice Wielkie, Budowa bezobsługowej stacji bazowej telefonii komórkowej JEL3162 sieci Play - obręb Miedzianka. Wydano 22 decyzje o warunkach zabudowy (głównie budynki mieszkalne).

Wydawano decyzje środowiskowe dotyczące istotnych zamierzeń, z których najbardziej głośna i kontrowersyjna okazała się sprawa stacji bazowej telefonii komórkowej Orange w Trzciesku (decyzja wydana bez oceny oddziaływania; odwołanie stron postępowania; SKO uchyliło decyzję i przekazało do ponownego rozpatrzenia – postępowanie w trakcie). Na dzień 31 grudnia 2018 r. Gmina posiadała ok. 5783 ha gruntów, w roku 2018 sprzedano 5 działek o powierzchni 0,9196 ha.

Promocja i imprezy gminne

W ramach wydatków promocyjnych w 2018 roku zlecono dodruk 3 rodzajów map zrywkowych z opisem tras wycieczek pieszych w nakładzie 3000 szt. dla każdego rodzaju za łączną kwotę 3360 zł, wykonanie kartek z życzeniami na Boże Narodzenie w nakładzie 100 szt. za kwotę 123 zł, zaprojektowanie i wydrukowanie kalendarzy ściennych trójdzielnych w nakładzie 200 szt. za kwotę 2140,20 zł, wykonanie medali i szklanych trofeów w związku z akcją Ratujmy Bóbr za kwotę 118 zł oraz wykonanie i montaż kamiennej tablicy pamiątkowej upamiętniającej los Sybiraków i tablicy upamiętniającej 100 rocznicę odzyskania niepodległości za łączną kwotę 3500 zł.

Zorganizowano/współorganizowano następujące imprezy gminne: dobroczynne przedstawienie pt. „Smerfowice Wielkie na wesoło” za kwotę ok. 285,89 zł w trakcie którego przeprowadzono zbiórkę publiczną w wyniku której zebrano 3440 zł; święto Gminy Janowice Wielkie pn. „Janowianki” za kwotę ok. 6319,25 zł, MiedziankaFest za kwotę 3149,18, festyn sołectwa Janowice Wielkie za kwotę ok. 6567,56 zł, festyn sołectwa Trzciesko za kwotę ok. 2571,65 zł, festyn sołectwa Komarno za kwotę ok. 4992,71 zł, Turniej o Puchar Wójta, Pastora i Sołtysa za kwotę ok. 590 zł.

Bezpieczeństwo mieszkańców i zarządzanie kryzysowe

W 2018 r. poza rutynowymi interwencjami dot. ujawnienia rannych i martwych zwierząt albo błąkających się psów bezpańskich - nie było zdarzeń kryzysowych angażujących gminną komórkę zarządzania kryzysowego. Sprawy z tego zakresu prowadzi 1 osoba na zlecenie, która poza obsługą interwencji aktualizuje dokumenty np. plany reagowania, prowadzi kancelarię niejawną, uczestniczy w sprawach obronnych (akcja kurierska), treningach, naradach i szkoleniach. Telefon do pracownika kryzysowego jest odbierany całodobowo i jest znany instytucjom współpracującym z gminą. W magazynie przy Urzędzie znajduje się sprzęt do obsługi zdarzeń powodziowych: worki, szpadle, łopaty. Środki przeznaczone na obsługę zdarzeń kryzysowych przeznaczono poza kosztem umowy zlecenia na zakup żywności podczas długotrwałych interwencji strażackich, dokupienie worków do magazynku przeciwpowodziowego, antenę do CB radia dla OSP.

Bezpieczeństwo mieszkańców wiąże się z działalnością służb mundurowych: w 2018 r. dofinansowano Państwową Straż Pożarną za pośrednictwem Powiatu Jeleniogórskiego kwotą 6000 zł z przeznaczeniem na zakup średniego wozu strażackiego w ramach porozumienia gmin, Komendę Miejską Policji kwotą 12500 zł na zakup nieoznakowanego samochodu – także w ramach porozumienia gmin. Janowicka OSP uzyskała 96216,82 zł na działalność bieżącą i 10238 zł na remont świetlicy (ponadto wsparcie w robociznie od UG).

Realizacja uchwał Rady Gminy

W 2018 r. Rada Gminy przyjęła 31 uchwał w kończącej się kadencji i 23 uchwały w kadencji rozpoczętej w następstwie wyborów samorządowych z dnia 21 października 2018 r. Do najważniejszych uchwał w nowej kadencji w 2018 r. należą: Statut Gminy i plan miejscowy Mniszkowa, natomiast do najbardziej doniosłych uchwał kończącej się kadencji, podjętych w tym samym okresie, należą uchwały w zakresie: zmiany budżetu przewidująca dotację 527,5 tys. zł dla Powiatu Jeleniogórskiego na remont drogi powiatowej na odcinku Radomierz-Janowice Wielkie (ostatecznie zadanie znalazło się w budżecie na 2019 r. w związku z przedłużającą się procedurą

zamówienia publicznego), uchwała w sprawie ustalenia zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzajów materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane (tzw. uchwała krajobrazowa), uchwała w sprawie przystąpienia do Karkonoskiego Klastra Energii, uchwała w sprawie powołania Gminnej Rady Seniorów, jak również uchwały dotyczące zasad sytuowania miejsc sprzedaży alkoholu i maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Działalność sołectw

Fundusz sołecki w 2018 r. zaplanowany w budżecie gminy Janowice Wielkie na potrzeby 6 sołectw wynosił 130 769,44 zł. Sołtysi, działający w imieniu sołectw, na wykonanie przedsięwzięć służących poprawie warunków życia mieszkańców wydali łącznie 126 303,99 zł. Sołectwa przeznaczyły środki na dofinansowanie remontu remizy OSP i zakup sprzętu (14 216,82 zł), wsparcie klubów sportowych dot. zakupu strojów i sprzętu - UKS „Sokoliki” Janowice Wielkie (1000 zł) i GLKS „Rudawy (3000 zł), wsparcie działalności podstawowej zespołów ludowych „Rudawianie” i „Bolczowianie” (5300 zł), współfinansowanie organizacji Wędrownego Przeglądu Piosenki „Polana” (1500 zł).

W ramach realizacji funduszu sołeckiego w poszczególnych sołectwach zostały wykonane także m.in. następujące działania: Miedzianka: Zakup i montaż lamp oświetleniowych (5999,99 zł), Organizacja imprezy mikołajkowej dla dzieci (1500 zł), Mniszków: Zagospodarowanie działki nr 176 na cele rekreacyjne (8901,67 zł), Odnowienie krzyża wraz z ogrodzeniem (110,20 zł), Radomierz: Organizacja imprezy mikołajkowej dla dzieci (2000,04 zł), Zakup kruszywa służącego poprawie dróg gminnych (490,86 zł), Zakup 2 lamp solarnych (8509,14 zł), Doposażenie Wieży Widokowej (1528,42 zł), Działania służące poprawie stanu placu zabaw i boiska (4469,62 zł), Trzcińsko: Remont świetlicy (4987,28 zł), Zagospodarowanie terenu wsi, w ramach którego wykonano dwie wiaty przystankowe (11979,22 zł), Doposażenie świetlicy (artykuły dekoracyjne, gry i zabawki dla dzieci,) oraz organizacja imprez okolicznościowych: festyn sołecki, dzień mamy i taty, dzień kobiet i mężczyzn, zabawa andrzejkowa dla dzieci (4650,41 zł), Komarno: Zakup projektu budowlanego świetlicy wiejskiej (5695,00 zł), Zagospodarowanie terenu wsi, w ramach którego zakupiono tabliczki kierunkowe do posesji (1098,39 zł) oraz zamontowano system monitoringu (8923,43 zł), Remont świetlicy (3444,00 zł), Doposażenie świetlicy (gry i zabawki, firany, odkurzacz) oraz organizacja festynu sołeckiego i innych drobnych wydarzeń kulturalnych (7198,60 zł), Janowice Wielkie: Organizacja festynu sołeckiego (6567,56 zł), Zakup sprzętu nagłośnieniowego (2182,51 zł), Realizacja konkursu na najładniejsze obejście (900 zł), Wsparcie działalności świetlicy (3961,00 zł).

Współdziałanie Gminy z organizacjami pozarządowymi i innymi partnerami

Gmina Janowice Wielkie jest członkiem Stowarzyszenia Euroregion Nysa, Lokalnej Grupy Działania Partnerstwo Ducha Gór, Karkonoskiego Klastra Energii i Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Aglomeracji Jeleniogórskiej. Utrzymuje partnerskie relacje z Gminą Radlo w Republice Czeskiej, których wyrazem była realizacja w 2018 r. wspólnego projektu w oparciu o dofinansowanie z Euroregionu Nysa. Gmina przystępowała do porozumień dotyczących realizacji konkretnych spraw np. w sprawie dofinansowania zakupów pojazdów strażackich czy policyjnych, jest także członkiem porozumienia międzygminnego dotyczącego zapewnienia transportu przez MZK w Jeleniej Górze.

W 2018 został ogłoszony jeden konkurs na realizację zadania publicznego pod nazwą: „Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu na terenie Gminy Janowice Wielkie”. Udział w nim wzięły trzy organizacje: GLKS „Rudawy” , UKS ”Sokoliki” Janowice Wielkie i OSP Janowice Wielkie. Złożone oferty zostały zweryfikowane od kątem formalnym i merytorycznym, a następnie uznane za spełniające kryteria. Wszystkie trzy podmioty otrzymały łącznie 65 000 zł dotacji, z czego nie wykorzystywały 2857,59 zł. Pozostałe formy współpracy z organizacjami pozarządowymi polegały na wniesieniu przez Gminę Janowice Wielkie robocizny przy

organizacji Wędrownego Przeglądu Piosenki „Polana”, którego gospodarzem jest Stowarzyszenie Góry Szalonych Możliwości oraz przy organizacji obchodów Odzyskania Niepodległości, za które odpowiedzialne było Stowarzyszenie Bolczowianie. Ponadto powyższe dwa działania były współfinansowane ze środków funduszu sołectkiego poszczególnych sołectw kolejno w kwotach 1500 zł i 1000 zł. W ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi na stronie internetowej gminy oraz na oficjalnym profilu w mediach społecznościowych publikowane były informacje o prowadzonych działaniach, przedsięwzięciach i ich skutkach.

Wychowanie przedszkolne

Do Przedszkola Publicznego w Janowicach Wielkich w miesiącu grudniu 2018 r. uczęszczało 102 dzieci z czego: 21 – do grupy 3 –latków, 25 – do grupy 4–latków, 23 - do grupy 5–latków, 16 – do grupy 6–latków (I) i 17 – do grupy 6–latków (II). Dzieci uczestniczą w zajęciach dodatkowych takich jak: język angielski, zajęcia informatyczne, gimnastyka ogólnorozwojowa, zajęcia z religii katolickiej. Przedszkole zatrudnia nauczyciela logopedę, który 5 godzin w tygodniu prowadzi z dziećmi indywidualne zajęcia logopedyczne. Oprócz tych zajęć dzieci regularnie uczestniczą w zajęciach z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, prowadzone przez instruktora. Przedszkole współpracuje również z Dolnośląskim Zespołem Parków Krajobrazowych w zakresie realizacji treści przyrodniczych. Realizuje programy własne opracowane przez radę pedagogiczną: Program Edukacji Ekologicznej, Program Edukacji Zdrowotnej, Program „Moja Europa”. Współpracuje z Filharmonią Dolnośląską (comiesięczne zajęcia, audycje muzyczne, spotkania z muzykami na terenie Filharmonii) i Książnicą Karkonoską (cykliczne zajęcia i warsztaty na terenie Książnicy). W przedszkolu pracują: dyrektor, 9 nauczycieli w różnych wymiarach czasu pracy – łącznie 8,05 etatu, logopeda – 0,25 etatu, 2 woźne oddziałowe, 1 sprzątaczką, główna księgowa – 0,25 etatu i księgowa – 0,25 etatu. Gmina zapewnia przewóz dzieci do przedszkola dla 24 osób, pozostałe dzieci są przyprowadzane lub przywożone przez rodziców. Głównym problemem jest niewygodna infrastruktura obiektu, jego niedostateczna powierzchnia i odległość od obiektów sportowych. W związku z powyższym Gmina rozpoczęła prace nad wybudowaniem nowego przedszkola – aktualnie trwa proces projektowy dotyczący lokalizacji obiektu przy ul. Wojska Polskiego w Janowicach Wielkich.

Edukacja szkolna

Szkoła Podstawowa im. Wandy Rutkiewicz w Janowicach Wielkich w roku 2018 funkcjonowała z organizacją klas I – VIII. W jej skład wchodziły również oddziały gimnazjalne. Łącznie w szkole na dzień 31 grudnia 2018 r. uczyło się 258 uczniów, z czego w oddziałach szkoły podstawowej 224 uczniów, a w oddziałach gimnazjum 34 uczniów. Najmniej liczne klasy liczyły 15 uczniów (obie klasy pierwsze), najliczniejsze 22 uczniów, przeciętnie 18 uczniów. Prawie połowa uczniów (124) to osoby dojeżdżające.

Uczniowie poza zajęciami organizowanymi w ramach podstawy programowej z poszczególnych przedmiotów mogli korzystać z indywidualnego wsparcia w tym: 4 uczniów korzystało z pomocy nauczyciela wspomagającego w ramach orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, 10 uczniów korzystało z zajęć rewalidacyjnych organizowanych w ramach orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. Oferta edukacyjna szkoły skierowana jest do wszystkich grup uczniów. Zajęcia organizowane były w ramach zatwierdzonego projektu organizacyjnego oraz w ramach projektu edukacyjnego „Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji podstawowej w Gminie Janowica Wielkie” realizowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach EFS i Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020 (wartość projektu: 540000 zł). Realizowane w ramach oferty edukacyjnej działania to: zajęcia korekcyjno–kompensacyjne, rewalidacyjne, dydaktyczno–wyrównawcze, językowe, komputerowe, sportowe (w tym Uczniowski Klub Sportowy „Sokoliki”), turystyczne, teatralno–artystyczne, dla uzdolnionych matematycznie, dla uzdolnionych językowo, z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego, dziennikarskie, biblioterapeutyczne, szachowe, ekologiczne, wędkarskie.

Zajęcia z projektu: zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, koło badawczo-eksperymentalne, zajęcia dla uzdolnionych (matematyka, przyroda, informatyka, plastyka, język angielski, język niemiecki), zajęcia interdyscyplinarne, koło plastyczne, koło dziennikarskie, koło ekologiczno-przyrodnicze, koło turystyczno-fotograficzne, laboratoria, zajęcia wędkarskie, dodatkowo rajdy i wycieczki tematyczne, zajęcia tematyczne prowadzone przez specjalistów zewnętrznych. W ramach projektu zostały zakupione lub doposażone: pracownia komputerowa, językowa, matematyczno-fizyczna, matematyczno-chemiczna, pomoce dydaktyczne.

Szkoła ogólnie dobrze prezentuje się w wynikach egzaminów gimnazjalnych w 2018 r.: z języka polskiego – powyżej średniej wojewódzkiej, z historii i WOS oraz przedmiotów przyrodniczych – nieco poniżej średniej wojewódzkiej, ale na poziomie średniej powiatowej, z matematyki - poniżej średniej wojewódzkiej, ale powyżej średniej powiatowej, z niemieckiego - znacznie powyżej średniej powiatowej i wojewódzkiej, tylko z angielskiego zauważalnie poniżej średniej powiatowej i wojewódzkiej.

W szkole do realizacji zadań dydaktycznych, opiekuńczych i wychowawczych, a także innych zadań statutowych szkoły zatrudniono 28 nauczycieli i 14 pracowników niepedagogicznych.

W szkole funkcjonuje system wspierania uczniów. Uczniowie osiągający najlepsze wyniki w nauce i sporcie oraz konkursach organizowanych w szkole są nagradzani stypendiami za wyniki w nauce (36 uczniów) i za osiągnięcia sportowe (25 uczniów).

Uczniowie są laureatami wielu konkursów przedmiotowych i artystycznych na wielu szczeblach, a także osiągają wysokie wyniki we współzawodnictwie sportowym na poziomie powiatu i województwa. W szkole prowadzona jest też działalność mająca na celu integrację środowiska lokalnego, zachęcanie uczniów do wolontariatu oraz rozwijanie samorządności uczniowskiej. Szkoła pełniąc rolę kulturotwórczą, angażuje się w organizację imprez m.in.: Piknik rodzinny, Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, uroczystości patriotyczne, Dzień Dziecka.

Kultura i działalność świetlic wiejskich

W Gminie Janowice Wielkie działają 3 świetlice wiejskie („Rudawy” w Janowicach Wielkich oraz świetlice w Komarnie i Trzciesku). Pełnią one główną funkcję kulturotwórczą w gminie, a ponadto zajmują się edukacją pozaszkolną dzieci i młodzieży oraz organizacją czasu wolnego osób dorosłych, w tym głównie seniorów. W ramach świetlic odbywają się zajęcia w czasie ferii szkolnych i wakacji, jak również wycieczki, obchody rocznic i świąt państwowych, działania międzypokoleniowe, koncerty, jasełka itp. W każdej ze świetlic w proponowanych działaniach uczestniczy grupa dzieci i młodzieży – najwięcej w Janowicach Wielkich ze względu na największą populację miejscowości na tle gminy. Świetlice wiejskie obsługiwane są przez 3 osoby (2 etaty) zatrudnione w ramach Urzędu Gminy. Na działalność świetlic przeznaczona jest kwota z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Urzędu Gminy (13348,42 zł nie licząc wyposażenia, mediów i funduszu płac), ponadto w świetlicy w Janowicach Wielkich realizowane są projekty w oparciu o dofinansowanie zewnętrzne. W 2018 r. rozpoczęto prace nad projektem nowej świetlicy w Komarnie, których kontynuacja będzie bazować na propozycjach sołectwa i będzie przeprowadzona w oparciu o fundusz sołecki.

Biblioteka i czytelnictwo

Gminna Biblioteka w Janowicach Wielkich wraz z filiami w Komarnie, Radomierzu i Trzciesku posiada księgozbiór obejmujący 38847 woluminów. Księgozbiór uzupełniany jest systematycznie o nowości wydawnicze. Gminna Biblioteka Publiczna w Janowicach Wielkich posiada 18.840 woluminów, filia w Radomierzu 7376, filia w Komarnie 6290, filia w Trzciesku 6341 woluminów. W bibliotece w Janowicach Wielkich było 393 czytelników, w Trzciesku 117, w Komarnie 92, a w Radomierzu 80. Przekłada się to odpowiednio na liczbę wypożyczeń (10318 w Janowicach Wielkich, 1804 w Trzciesku, 714 w Radomierzu i 985 w Komarnie) i na liczbę odwiedzin (7713 w Janowicach Wielkich - w tym w czytelni internetowej, 1803 w Trzciesku, 893 w Radomierzu, 1304 w Komarnie). W roku 2018 na zakup książek wydatkowano kwotę 12569,00 zł (851 woluminów), w tym z pozyskanej dotacji na zakup nowości wydawniczych z Ministerstwa

Kultury i Dziedzictwa Narodowego kwotą 6000 zł oraz otrzymano książki w darze (126 wol.) na kwotę 1123,00 zł. W bibliotece zatrudnionych jest 6 osób w przeliczeniu na 4 etaty (w tym 3 osoby zatrudnione na stanowiskach bibliotekarskich, pozostali to pracownicy administracji oraz obsługi porządkowej). Poza działalnością podstawową, biblioteka wraz z filiami prowadzi działalność mającą na celu promocję książki i czytelnictwa. Współpracuje z Przedszkolem Publicznym w Janowicach Wielkich oraz ze Szkołą Podstawową. Organizowane były zajęcia plastyczne, czytanie bajek, lekcje biblioteczne. Z okazji Dnia Babci i Dziadka, Dnia Kobiet, Dnia Matki, Dnia Ojca dzieci wykonywały laurki i książki ozdobne. Organizowano wystawy np. „Propozycje na wakacje”, „Książka to dobry prezent”.

Pomoc społeczna

GOPS wspólnie z Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zespołem Interdyscyplinarnym zajmował się również profilaktyką zagrożeń. W 2018 roku podnoszono poziom wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z nadużywaniem alkoholu i stosowaniem używek ze szczególnym uwzględnieniem roli rodziny w procesie wychowania dziecka w świecie bez narkotyków i przemocy poprzez podejmowanie działań integrujących rodziców i dzieci ze środowisk uzależnionych i zagrożonych uzależnieniami. Wspierano merytorycznie i finansowo jednostkowe programy profilaktyczne, spektakle tematyczne dla dzieci i młodzieży realizowanych w Szkole Podstawowej im. W. Rutkiewicz w Janowicach Wielkich na łączną kwotę 40852,17 zł. Łącznie ze wszystkich form pomocy świadczonych przez GOPS bez względu na źródło finansowania skorzystało 78 rodzin w tym 144 osób w rodzinach. Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenia wynosi 114. Oznacza to, że około 3,44 % obywateli Gminy Janowice Wielkie jest objętych pomocą społeczną. Na zadania zlecone i powierzone w roku 2018 wydatkowano kwotę 4 449 536,16 zł, na zadania własne 37 288,38 zł, na zadania Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii, Przemocy w Rodzinie 67 762,99 zł. GOPS proponuje różne formy pomocy:

- Zasiłki stałe- tą formą pomocy objętych zostało 39 osób, w tym samotnie gospodarujących osób 34 i pozostających w rodzinie 5 osób. Świadczenia z tego tytułu oszacowane są na kwotę 191 678,93 zł.
- Zasiłki okresowe- głównym powodem przyznającym pomoc w formie zasiłku okresowego jest bezrobocie i ubóstwo przyznano decyzjami 35 zasiłków okresowych, na kwotę 72 310,35 zł
- Zasiłki celowe- z tej formy skorzystało 42 osoby na kwotę łączną 18 324,98 zł. Zasiłki te są przyznawane na wniosek osób zgłaszających się do Ośrodka oraz Instytucji występujących w imieniu osób potrzebujących. GOPS opłacał również pobyt w schronisku „Brata Alberta” w Jeleniej Górze dwóch osób oraz w „Przystani” w Leśnej dla 1 osoby. Wydatkowano na ten cel kwotę 14 983,60 zł.
- Domy Pomocy Społecznej - w roku 2018 w DPS przebywało 9 starszych osób mieszkańców naszej Gminy. Dwie osoby zmarły. Na koniec grudnia 2018 roku przebywało 7 osób. Koszt pobytu tych osób wyniósł ogółem 169 572,86 zł.
- Schronienie dla bezdomnych - podpisana została umowa z Towarzystwem Brata Alberta w Jeleniej Górze określająca warunki oraz odpłatność za zapewnienie schronienia mieszkańcom naszej gminy. Na ten cel wydatkowano kwotę 3 979,80 zł
- Posiłki dla potrzebujących – w ramach Programu Rządowego „Posiłek dla Potrzebujących”. Pomoc polega na zakupie 32 obiadów w miesiącu dla uczniów i przedszkolaków w Janowicach Wielkich oraz 2 posiłków dla dzieci przebywających w szkole specjalnej w Jeleniej Górze i 2 osób dorosłych, niepełnosprawnych, korzystających z obiadów w Chrześcijańskim Ośrodku dla osób uzależnionych „Nowa Nadzieja” w Janowicach Wielkich. Wydatkowano na ten cel w 2018 roku kwotę 19 856,00 zł, z tego dotacja z budżetu państwa wyniosła 11 700,00 zł, środki własne gminy w kwocie 8 156,00 zł.
- Wydawanie skierowań na żywność – GOPS wydaje skierowania dla osób najbardziej potrzebujących w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2022. Z tej formy pomocy skorzystało na dzień 31.12.2018 roku 89 rodzin (140 osób w rodzinach).

- Punkt nieodpłatnej pomocy prawnej- obsługiwany przez adwokatów i radców, czynny jest raz w tygodniu i świadczy pomoc m.in. klientom GOPS.
- Udzielanie pomocy w formie pracy socjalnej – GOPS zatrudniał łącznie 2 pracowników socjalnych.
- Prace społecznie użyteczne - skierowano do nich 10 osób w wymiarze 40 godzin miesięcznie; wynagrodzenie refunduje w 60% Powiatowy Urząd Pracy w Jeleniej Górze. Wydatkowano na ten cel kwotę 14 492,80 zł, z czego PUP zrefundował kwotę 5932,80 zł, Gmina Janowice Wielkie poniosła koszt w wysokości 8560,00 zł.
- Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Janowice Wielkie - wydatkowano na ten cel kwotę 22 288 zł z czego 17 830,40 zł to środki pochodzące z budżetu państwa, natomiast kwota 4 457,60 zł to środki własne. Ogółem z pomocy materialnej o charakterze socjalnym skorzystało 22 dzieci.
- Wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki - zostały wypłacone świadczenia dla 14 opiekunów „opiekunów prawnych” z tytułu opieki nad osobami ubezwłasnowolnionymi z terenu naszej gminy – mieszkańcami DPS w Janowicach Wielkich. Świadczenia te są przyznawane na podstawie postanowień sądu, wydatkowano na ten cel kwotę 49 945,29 zł.
- Karta Dużej Rodziny - z tej formy pomocy skorzystało 6 rodzin, którym wydano KDR.
- Świadczenia opiekuńcze - to druga część świadczeń rodzinnych, aby otrzymać prawo do tych świadczeń należy posiadać aktualne orzeczenie o niepełnosprawności. Analiza wykazuje, iż z roku na rok coraz więcej występuje osób z niepełnosprawnością. Wypłacono 1939 świadczeń (głównie zasiłków pielęgnacyjnych) na kwotę 539209 zł.
- Składki na ubezpieczenia emerytalno-rentowe oraz składki na ubezpieczenia zdrowotne - opłacane dla osób, które pobierają świadczenia pielęgnacyjne i nie podlegają ubezpieczeniu z innego tytułu. Wartość świadczeń wynosi: składki na ubezpieczenia emerytalno-rentowe 54 352,37 zł, składki na ubezpieczenia zdrowotne 8 988,99 zł.
- Świadczenia z funduszu alimentacyjnego - przyznawane, jeżeli dochód rodziny na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 725 zł. Wypłacono 494 świadczenia na kwotę 185250 zł. Liczba dłużników alimentacyjnych w gminie wynosi 62 osoby.
- „Rodzina 500 Plus”- w ramach tego programu rządowego wypłacono świadczenia na 331 dzieci na kwotę 1.987.247 zł.
- Program „Dobry Start”- objął 400 dzieci, na które wypłacono 120.000 zł ze środków rządowych.

Kamil Kowalski

Wójt Gminy Janowice Wielkie

Data opracowania: Janowice Wielkie, maj 2019 r.